

7. Ізюменко Р. В. Переваги використання методу проектів на уроках в умовах упровадження в освіту особистісно орієнтованого навчання / Р. В. Ізюменко // Англійська мова та література. – 2010. – № 16/18. – С. 35-40.

8. Цимбал О. М. Проектна технологія в основній і старшій школі в процесі викладання англійської мови / О. М. Цимбал. – Х. : Основа, 2008. – 173 с.

Підгурська В.П.

здобувач,

Житомирський державний університет імені Івана Франка

ПАТРІОТИЗМ ЯК ФУНДАМЕНТ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ

Україна знаходиться на етапі активного створення нової системи освіти, яка орієнтується на європейські стандарти. Перед педагогами школи стоїть завдання: готувати молоде покоління до життя, ефективної взаємодії в умовах суспільства.

Сьогодні важливо відтворити у молоді почуття справжнього патріотизму, сформувати громадянсько-активні якості, які можна буде реалізувати на благо держави.

Багато випускників не тільки вузів, а й шкіл мають на меті працювати за кордоном, пояснюючи це життєвою необхідністю, більшими заробітками. Тому завдання сучасної школи – виховання почуття патріотизму.

Для того, щоб сформувати у молоді ті соціально значущі якості, які вона зможе проявити в усіх видах діяльності, пов'язаних із розвитком рідного краю, потрібно починати з самого вчителя.

У психолого-педагогічній науці приділяється значна увага професійній підготовці майбутніх учителів, зокрема таким її аспектам, як: виховання патріотизму як однієї із пріоритетних якостей особистості (Г. Г. Ващенко, А. І. Волошина, О. В. Духнович, М. І. Костомаров, П. О. Куліш, І. І. Огієнко, С. Ф. Русова, К. Д. Ушинський, Я. Ф. Чепіга).

Патріотичне виховання молоді – це комплексна діяльність органів державної влади, громадських організацій, сім'ї, школи, інших соціальних інститутів, спрямована на формування у молодого покоління високої патріотичної свідомості, готовності до виконання громадянського і конституційного обов'язку із захисту національних інтересів,

Соціокультурно компетентний вчитель усвідомлює існування різноманітних культур, критично сприймає й оцінює можливості культурного діалогу та міжкультурних зв'язків, є з'єднувальною ланкою між учнями як представниками різних культур, підтримує в них прагнення до міжкультурного взаєморозуміння [1, с. 56].

Серед особистих і професійних якостей, що дозволяють визначати готовність вчителя до патріотичного виховання учнівської молоді, можна виділити: духовну культуру, виховання патріотичних почуттів (любові до Батьківщини, сумлінності, колективізму, взаємодопомоги, толерантності, відповідальності) і свідомість громадянського обов'язку, розуміння необхідності збереження світу, захисту інтересів Вітчизни і розвитку цивільного суспільства.

М. Дідовець наголошує, що патріотичне виховання є складовою частиною загального навчально-виховного процесу учнівської молоді, головна мета якого: набуття соціального досвіду, готовність до виконання громадянських і конституційних обов'язків, успадкування духовних надбань українського народу, досягнення високої культури взаємин, формування особистісних рис громадянина Української держави, фізичної досконалості, моральної, художньо-естетичної, інтелектуальної, правової, трудової, екологічної культури [2, с. 30].

Сучасна педагогічна наука безперервно повинна еволюціонувати. Молоді потрібно оволодіти не лише системою наукових знань, а й цілісною національно-патріотичною культурою, духовністю. У реалізації патріотичного виховання потрібні нові концептуальні підходи, передусім усвідомлення того, що формування патріотизму у молодих людей не може займати другорядне місце або бути предметом спекуляцій [3, с. 78].

У філософсько-гуманітарних науках виділяється зовнішня структура патріотизму: патріотичні почуття; національна гідність людини; потреба в задоволенні національних інтересів; патріотична свідомість на основі національної свідомості, розуміння своєї громадянської ролі в суспільстві; національний такт і толерантне ставлення до людей інших національностей; бажання й потреба в накопиченні, збереженні та передачі національних культурних цінностей; готовність до патріотичної діяльності [4, с.24].

Патріотизм також має внутрішню структуру, що складається з таких компонентів: перший, поверхневий, – природна любов до свого народу як до великої родини, любов до рідного слова, рідної природи; другий – це відчуття патріотизму розумом, усвідомлення обов'язку перед народом, готовність стати на захист його інтересів; третій – це переплетіння любові до рідного, близького з усвідомленням свого обов'язку перед народом; це прагнення, готовність служити Батьківщині [5, с. 10].

Крім почуттів і переконань, важливим аспектом є патріотична діяльність, яка включає: усвідомлення глибокого зв'язку з народом, участь у його справах, турбота про його благо; збереження та примноження культури, традицій, звичаїв, обрядів рідної країни; дотримання вироблених народом моральних норм і правил, законів держави; діяльність, спрямовану на утвердження державності свого народу, зміцнення належності своєї держави та готовність її відстоювати; знання історії свого роду, народу, прихильність до рідних

мість; сумлінне виконання своїх обов'язків у навчанні, вміння творчо працювати.

Патріотичне виховання має бути стрижнем усієї навчально-виховної роботи, оскільки завдання навчального закладу – виховання особистості, яка має почуття гордості за свою державу, сумлінно виконує громадські обов'язки, усвідомлює соціальні проблеми Батьківщини та українського народу.

Важливим фактором професійного становлення і особистісного розвитку як учнівської, так і студентської молоді є освітньо-виховне середовище навчального закладу.

А. Кух вважає, що освітнє середовище структурно складається із трьох взаємопов'язаних компонентів: суб'єктно-ресурсного, матеріально-технічного та ідейно-технологічного. Суб'єктно-ресурсний компонент визначає суб'єкти освітнього середовища (студентів, викладачів) та умови здійснення їх суб'єкт-суб'єктної взаємодії. Матеріально-технічний компонент відповідає за забезпеченість освітнього середовища відповідним стандартним обладнанням. Ідейно-технологічний компонент визначає нормативні методики та технології досягнення прогнозованих результатів у навчанні [6, с. 74].

Таким чином, для вирішення усіх цих питань виховна робота у навчальних закладах повинна проводитися за наступними напрямками: визначення пріоритетних напрямків роботи з патріотичного виховання на сучасному етапі, збагачення змісту патріотичного виховання; розвиток форм і методів виховання на основі нових інформаційних технологій; посилення громадянсько-патріотичної спрямованості в програмах соціально-гуманітарних дисциплін, необхідність застосування інноваційних форм педагогічного впливу на молодих людей, підвищення рівня підготовки, а також рівня сформованості патріотичної вихованості.

Список використаних джерел:

1. Матвієнко О. Підготовка майбутніх учителів до педагогічної взаємодії: [монографія] / О.В. Матвієнко. – К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2009. – 384 с.
2. Дідовець М. Коли бракує концепції національного виховання / М. Дідовець // Віче. – 2005. – № 2. – С. 30-32.
3. Кульчицький В. Й. Філософсько-світоглядні передумови розвитку патріотичного виховання в Україні (історичний аспект) / В.Й. Кульчицький // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія педагогіка і соціальна робота. – 2013. – № 30. – С. 76-78.
4. Петронговський Р. Р. Формування патріотизму старшокласників у позанавчальній виховній діяльності: Дис... канд. пед. наук: 13.00.01 – Житомир, 2002. – 180 с.
5. Большая советская энциклопедия. – М.: Советская энциклопедия, 1975. – Т. 19. – С. 282–320.
6. Кух А.М. Освітнє середовище в структурі інноваційної системи фахової підготовки майбутніх учителів фізики / А.М. Кух // Предметні

дидактики в контексті формування компетентнісно-світоглядних професійних якостей майбутнього фахівця (частина 2). – 2008. – С. 73–76. – Режим доступу до журн. // www.mvf.kampod.org/zbirniku/Zbirnyk14/e-book/2-07-Kuhh.pdf.

Хромченкова Н.М.

здобувач,

Інститут вищої освіти

Національної академії педагогічних наук України

СТРУКТУРНІ КОМПОНЕНТИ ПРОФЕСІЙНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ ЖУРНАЛІСТІВ НА БАКАЛАВРСЬКОМУ РІВНІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Освіта належить до найважливіших напрямків державної політики України, є стратегічним ресурсом соціально-економічного, культурного і духовного розвитку суспільства, поліпшення добробуту людей, забезпечення національних інтересів, зміцнення міжнародного авторитету й формування позитивного іміджу нашої держави, створення умов для самореалізації кожної особистості [4].

Професійна відповідальність є необхідний елемент процесу становлення майбутнього фахівця. Аналіз психолого-педагогічних літературних джерел свідчить, що проблема професійної відповідальності вивчалась багатьма науковцями (К. Абульханова-Славська, І. Бех, С. Гончаренко, М. Євтух, І. Зязюн, В. Кремень, З. Курлянд, О. Савченко, Ю. Скиба, В. Сухомлинський) та багато іншими. Проте у проаналізованих наукових працях питання важливості професійної відповідальності у майбутніх журналістів не було розкритим.

Проблема професійної відповідальності майбутніх журналістів на бакалаврському рівні вищої освіти є новою для вітчизняної педагогічної науки і освіти та потребує ґрунтовного вивчення.

Аналіз психолого-педагогічних досліджень дає змогу констатувати, що серед науковців існують різні підходи до виділення структурних компонентів професійної відповідальності. Зокрема К. Абульханова-Славська розглядає відповідальність, як особливий мотив людських вчинків, систему відповідальних уявлень і ставлень, смисловий принцип регуляції поведінки індивіда в професійній діяльності [1].

Провідний вітчизняний науковець в галузі психології І. Бех розкриває відповідальність, як найважливішу якість людини, тому що, беручи на себе відповідальність, вона реалізується, як особистість. Відповідальність як усвідомлення людини, яка диференційовано переживає ситуацію за допомогою мислення та усвідомлює емоції [2].